

**Trīs gadu laikā izmaksātās atlīdzības par ārvalstīs izraisītajiem ceļu satiksmes negadījumiem
pieaugušas par 40%**

Saskaņā ar Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja datiem, pēdējo 3 gadu laikā novērojams straujš kāpums izmaksātajām atlīdzībām par Latvijā reģistrēto transportlīdzekļu ārvalstīs izraisīto negadījumu zaudējumu atlīdzību. Vidējā atlīdzība par ārvalstīs notikušajiem apdrošināšanas gadījumiem joprojām ir gandrīz četras reizes lielāka, nekā Latvijā.

Jau trīs gadus nemainīgi vislielākās atlīdzību summas tika izmaksātas par Vācijā (24%) notikušajiem CSNg, nākamajās pozīcijās pērn ierindojot Lielbritāniju (15%) un Poliju (9%).

Kā liecina LTAB dati, 2012.gadā par ārvalstīs notikušiem CSNg pieņemti 3207 lēmumi par apdrošināšanas atlīdzību, kas ir 12% vairāk nekā 2011.gadā un 47% vairāk, kā 2009.gadā. Salīdzinājumam, ja 2009.gadā atlīdzību summa par ārvalstīs izraisītajiem negadījumiem bija vien 15% no kopējās atlīdzību summas, tad 2012. gadā tā jau ir 27%. Kopējā izmaksātā atlīdzību summa par ārvalstīs izraisītiem CSNg 2012. gadā ir gandrīz seši miljoni latu. Salīdzinot ar 2009.gadu pieaugums sastāda 40.4%. Kā norāda LTAB valdes priekšsēdētājs Juris Stengrevics, īpatsvara pieaugums skaidrojams ar to, ka kopējās atlīdzību izmaksas OCTA tirgū, salīdzinot ar 2011.gadu, ir samazinājušās par 6.9%, bet ārvalstīs izraisītajiem CSNg nav samazinājuma tendences. Tā kā ārvalstīs ir ievērojami augstākas vidējās atlīdzības cietušajiem, jo tiek apmaksāti arī, piemēram, līdzvērtīga transportlīdzekļa nomas izdevumi bojātā transportlīdzekļa remonta laikā, juridiskie pakalpojumi u.c., iepriekšminēto aspektu kopums izsauc atlīdzību īpatsvara pieaugumu.

„Tā kā negadījumi notiek uz lielajām automaģistrālēm, kur ir liels braukšanas ātrums, negadījumā bieži tiek iesaistīti daudzi transportlīdzekļi, kā arī ir daudzas cietušās personas. Nereti negadījumos ir iesaistīti kravu pārvadātāji un tas nozīmē, ka sekas ir daudzārt smagākas nekā vieglo transportlīdzekļu izraisītos negadījumos. Savukārt, atlīdzību summas ir mērāmas simtos tūkstošu latu. Jaunā gada sākumā notikusī avārija Vācijā ir spilgts piemērs iepriekš minētajam. Šobrīd vēl ir pārāgri runāt par visām negadījuma sekām, tomēr, ņemot vērā negadījumā iesaistīto transportlīdzekļu skaitu un to, ka negadījumā ir bojā gājušie un cietušie, zaudējumu apmēri nepārprotami būs milzīgi. Jāņem vērā arī fakts, ka negadījums ir noticis Vācijā, un tajā ir cietuši un gājuši bojā šīs valsts iedzīvotāji, līdz ar to pret vainīgo autovadītāju tiks piemērotas Vācijas tiesību normās paredzētās sankcijas, savukārt atlīdzinot zaudējumus tiks piemēroti Vācijas OCTA limiti un atlīdzināšanas principi. Jāatzīmē arī tas apstāklis, ja tiks konstatēts, ka vadītājs ir bijis alkohola reibumā, Latvijas OCTA apdrošinātājs, pēc pieprasīto zaudējumu atlīdzības vērsīsies ar regresa prasību pret vadītāju”, skaidro Juris Stengrevics.

Kā piemēru gadījumam ar līdzīgam sekām var minēt 2002.gada 29.aprīlī Vācijā notikušu CSNg. Tajā arī gājušas bojā 2 personas, bojāti 2 transportlīdzekļi, kā arī nodarīti zaudējumi mantai un būvēm. Kopējā atlīdzību summa par šo CSNg sastādīja 633 tūkst. EUR.

Kā norāda Juris Stengrevics, būtiski ir domāt par aizsardzību vēl pirms noticis negadījums, tāpēc svarīgi pārliecināties, vai ir iegādāta OCTA polise jau pirms došanās uz ārvalstīm. Tā kā Latvijā iegādātas standartlīguma polises ir derīgas visās Eiropas ekonomikas zonas valstīs, šķērsojot šo valstu robežas ar derīgu standartlīguma polisi, nav nepieciešams papildus iegādāties citas polises.

Zaļās kartes vai robežapdrošināšanas polises ir jāiegādājas dodoties uz tām Zaļās kartes sistēmas valstīm, kurās nav derīgs Latvijā iegādāts standartlīgums.

Kā rīkoties, ja CSNg noticis ārvalstīs

Atbilstoši konkrētās valsts likumiem, jāpaziņo par notikušo policijai vai, ja tas ir atļauts, jāsastāda Saskaņotais paziņojums. Jānoskaidro un jāpiefiksē vainīgā transportlīdzekļa reģistrācijas numurs un, ja iespējams, apdrošinātājs.

Ja CSNg noticis kādā no Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valstīm, tad jāvēršas pie apdrošinātāja, kurš apdrošinājis vainīgā transportlīdzekļa īpašnieka (vai vadītāja) civiltiesisko atbildību, konkrētajā valstī, vai arī pēc atgriešanās Latvijā, jādodas pie šī apdrošinātāja pārstāvja. Ja tāda nav vai tas nav zināms – tad pie jebkura apdrošinātāja, kurš LTAB vārdā administrē OCTA apdrošināšanas gadījumus.

Gadījumos, kad Latvijā reģistrēts transportlīdzeklis cietis CSNg, kas noticis valstī, kas ir Zaļās kartes sistēmas dalībvalsts, bet nav Eiropas Ekonomikas zonas valsts (piem. Krievijā, Baltkrievijā, Ukrainā) OCTA zaudējumu pieteikums ir iesniedzams tikai un vienīgi tajā valstī, kur noticis CSNg. Situācijā, kad esat CSNg izraisījušā transportlīdzekļa vadītājs, 10 dienu laikā par negadījumu jāpaziņo savam apdrošinātājam.

Informāciju sagatavoja:

LTAB sabiedrisko attiecību konsultante

Inese Lukaševska

Tālrunis: +371 25809161

E-pasts: Inese@olsen.lv